

at der ikke udskænkes eller nydes stærke Drikke ved dens Festligheder. Dette søges derfor udelukket ved § 26, 4de Stykke.

Da det er muligt, at en Amtsraadsreds eller Kommune, selv om der ikke i Henhold til Afstemning er indført Forbud for Amtsraadsredsen eller Kommunen, kan ønske at gennemføre alle eller nogle af Bestemmelserne i § 26, giver Paragraffens sidste Stykke ved Bestemmelsen om, at § 25, sidste Stykke, finder tilsvarende Anvendelse, Adgang til som selvstændig Foranstaltning at gennemføre pligtmæssig Afhold for Politibetjente, Bilførere, Afholdsværter o. s. v.

Kapitel IX.

Landsafstemninger.

§§ 27—33.

Som nævnt i Lovforslagets § 1 og i Bemærkningerne til den nævnte Paragraf hviler Forslaget paa den Grundtanke, at Alkohollovgivningen bør aabne Adgang til at forbyde Alkoholnæringen overalt, hvor Vælgernes Flertal ønsker det, fra den mindste Enhed: Kommunen, over den større: Amtet og til den største: Staten.

Kapitlet lægger det helt i Folkets egen Haand, om og i bekræftende Fald *hvornaar* Spørgsmaalet om Indførelse af Landsforbud mod de stærke Drikke skal rejses, idet Forslaget indfører det saakaldte *Initiativ*, det vil sige Anerkendelsen af Vælgernes Ret til at kræve Ændringer i Lovgivningen. Forbilledet er dels de nordamerikanske Forenede Stater, hvor i en Række af Unionens Stater Initiativet har været anvendt netop med Hensyn til Spørgsmaalet om Statsforbud, og dels den svejtsiske Forfatning, hvor som bekendt 50 000 Vælgere har Initiativet i Forfatningsspørgsmaal og praktisk talt ogsaa i Lovgivningssager, og 30 000 Vælgere kan begære, at Forbudslove, der ikke kræver hurtig Fremme, skal forelægges Folket til Godkendelse. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilket Antal Vælgere der skal udkræves, for at et Vælgerkrav om Folkeafstemning om Totalforbudet skal anerkendes, har man fundet at burde vælge det som Betingelse for Anvendelse af Folkeinitiativet i Svejts fastsatte Tal, altsaa 50 000. Naar et saadant Vælgertal med den efter Forslagets § 31 udkrævede Attest for, at de virkelig er Vælgere, rejser Kravet om Folkeafstemning om Totalforbudets Indførelse, tør det formentlig antages, at der i Folket er et saa stærkt Ønske herom, at dette bør imødekommes. Bl. a. af Hensyn til de dermed forbundne Ud-

gifter bør saadanne Folkeafstemninger dog kun kunne kræves med et vist Tidsmellemrum. § 30 foreskriver derfor, at en Folkeafstemning, der ikke har vist Flertal for Forbud, først kan efterfølges af en ny Begæring om Folkeafstemning tidligst paa Femaarsdagen for den sidste Begæringss Fremsættelse, og § 29 bestemmer, at en Folkeafstemning, der har ført til Indførelse af Totalforbudet, først kan efterfølges af en Begæring om Folkeafstemning om Forbudets Ophævelse, naar dette har været i Kraft fuldt ud i mindst 5 Aar. Som det er Regelen, hvor Folkeinitiativet anerkendes, er det ikke den endeligt og teknisk udformede Forbudslov, der forelægges Vælgernes til Afstemning, men alene det Hovedspørgsmaal, om Forbud skal indføres eller ikke. Naar dette Spørgsmaal er afgjort af Folkets Flertal paa den Maade, at Forbudet skal indføres, skal den nærmere tekniske Udformning ske af Folkets valgte Tillidsmænd, Regering og Rigsdag. § 28 bestemmer herom, at der i saa Fald af Regeringen vil være at forelægge Forslag om Indførelse af et saadant for den første ordentlige Rigsdag efter Afstemningen. Det har været sagt, at det var uheldigt, at en Regering, der maaske selv var forbudsfjendtlig, saaledes fik Paalæg om at udarbejde og forelægge Forslag om Totalforbud, og at Rigsdagen jo kunde forkaste Forslaget. Overalt hvor Folkeinitiativet er anerkendt, betragter man det imidlertid som en Selvfølge, at Folkets valgte Tillidsmænd loyalt bøjer sig for Afgørelsen, naar Folket selv har talt gennem en almindelig Folkeafstemning. Det modsatte vilde være en Fornægtelse af selve det umiddelbare Folkestyres bærende Idé, der formentlig ikke vil kunne tænkes i noget demokratisk Samfund og altsaa heller ikke her i Landet.

Det er ogsaa blevet anført, at Forbudsloven først burde vedtages af Rigsdagen og først derefter bringes ud til Folkeafstemning.

Ganske bortset fra de forfatningsmæssige Indvendinger, der maatte kunne anføres mod saaledes at gøre en af Lovgivningsmagten vedtagen Lovs Ikrafttræden afhængig af en Folkeafstemning, maa man imidlertid finde, at det, hvor Talen er om et Spørgsmaal, der som Alkoholspørgsmaalet griber dybt ind i Befolkningens Vaner og personlige Forhold, og hvor derfor Lovgivningen, om den skal faa virkelig Betydning, i ganske særlig Grad bør have Rod i Folkets Sind og Ønske, afgjort er det rigtigste, at det bliver Folket, der gennem sit eget, af Lovgivningsmagten ved nærværende Forslags Gennemførelse anerkendte Initiativ